

Išbandyk! Kol nesusipažinsi su mūsų darbo specifika, nesuprasi, ar mūsų organizacija Tau tinka. Tu tikrai **turi galimybę atrasti** sau įdomią sritį ir joje savanoriauti.

Savanoriavimas, kas tai?

Savanorystė – įvairaus amžiaus žmonių, kurie laisva valia skiria savo laiką, žinias, patirtį ir energiją visuomenės naudai, atliekama veikla, už kurią nėra gaunamas piniginis atlygis. Savanoriška veikla gali būti nedidelė, pavyzdžiui, pagalba vienos dienos trukmės renginyje, arba didesnės apimties, kai tam skiriama keletas valandų savo laisvalaikio kas savaitę ar net kasdien.

Savanorystė yra veikla, kuri:

- garantuoja asmens laisvą valią, pasirinkimą ir motyvaciją,
- nesiekia finansinio pelno (neatlygintina veikla),
- veikia organizuotoje aplinkoje (nevyriausybines organizacijos, savanorių centrai, daugiau ar mažiau organizuotos grupės),
- stengiasi padėti kažkam kitam, bet ne pačiam savanoriui, apribodama asmeninę naudą, savanorystė siekia naudoti visuomenei (nors yra pripažinta, kad savanoriška veikla atitinkamai suteikia reikšmingą naudą ir pačiam savanoriui).

Savanoriauti ateinama dėl įvairių motyvų. Štai kai kurie jų:

- Noras aktyviai įsitraukti į visuomeninį gyvenimą;
- Noras padėti;
- Noras pasisemti naujos patirties;
- Naujų iššūkių troškimas;
- Noras realizuoti save naujoje, dar neišbandytoje srityje;
- Naujų pažinčių, draugų paieškos;
- Tikėjimas, kad dirbant savanorišką darbą gali pakeisti pasaulį;
- Asmeninių savybių tobulinimas.
- Aukštesnio tikslo ir darbo prasmės suvokimas

Kas turėtų / galėtų būti savanoriais?

Pagal Savanoriškos veiklos įstatymą **Savanoriui taikomi reikalavimai:**

- Savanoriais gali būti vyresni kaip 14 metų Lietuvos Respublikos piliečiai ir Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtai esantys užsieniečiai.
- Asmenys, jaunesni kaip 18 metų, gali dalyvauti savanoriškoje veikloje, jeigu tam neprieštarauja vaiko atstovas pagal įstatymą.
- Savanoriui kvalifikacija nėra būtina, išskyrus tokį savanoriškos veiklos pobūdį, kuris reikalauja specialios kvalifikacijos pagal kitus teisės aktus arba pagal savanoriškos veiklos organizatorių reikalavimus.
- Savanoriui pagal atliekamos veiklos pobūdį gali būti taikomi kiti reikalavimai, nustatyti atskiras sritis reglamentuojančiuose teisės aktuose.

Savanoriais gali būti:

- Aktyvūs, motyvuoti, visuomeniškai Lietuvos Respublikos piliečiai;

- Ne jaunesni nei 14 metų asmenys.

Savanasis įsipareigoja:

- Laikytis LR įstatymų ir viešosios tvarkos taisyklių;
- Užtikrinti sąžiningą informacijos rinkimą/perdavimą.

Savanasiška veikla organizacijoje**Savanasis turi teisę laisvai pasirinkti sritį, kurioje norėtų išbandyti save. Tai galėtų būti:**

- Dalyvauti judėjimuose dėl klimato kaitos ar plastiko naudojimo;
- Skleisti informaciją apie vartojimo žalą aplinkai, skatinti atliekų vengimą, siekti, kad susidariusios atliekos būtų teisingai tvarkomos ar rūšiuojamos ir šių įgūdžių mokyti kitus;
- Dalyvauti dalijimosi daiktais punkto „Daiktų kiemas“ veikloje;
- Padėti organizuoti socialinius renginius/dirbtuves vadovaujantis žiedinės ekonomikos principais;
- Susipažinus su atliekų tvarkymo aktualijomis, vesti pamokėles jaunimui apie atliekų prevenciją ir teisingą jų tvarkymą ugdymo įstaigose, vasaros stovyklose, ekskursijose ir kt.;
- Vykdyti gyventojų apklausą pagal iš anksto sukurtą klausimyną ir gautus atsakymus apibendrinti, pateikti visuomenei rašytine, vaizdine ar aprašomąja forma;
- Savanasiai – potencialūs akcijos DAROM dalyviai, organizatorių padėjėjai;
- Kartu vykdyti gyventojų kontrolinius atliekų rūšiavimo patikrinimus, bendrauti su visuomene patikrinimų metu;
- Platinti informaciją viešose susibūrimo vietose, prisidėti prie suplanuotų akcijų įgyvendinimo;
- Fiksuoti pažeidimus vaizdinėmis, garso įrašymo ir kitomis priemonėmis, padėsiančiomis nustatyti pažeidėjus ar identifikuoti visuomenės nežinojimo ar atliekų tvarkymo sistemos problemas;
- Kt. veikla, susijusi su įstaigos misija, vizija ir vertybėmis.

Savanasrystės privalumai

- Saviraiškos (neatrustų gebėjimų, įgūdžių) identifikavimas ir ugdymas atviroje terpėje;
- Reikšmingas indėlis į švaresnę aplinką, švaresnę Lietuvą;
- Unikali patirtis, kitoks mąstymas ir matymas;
- Naujos ir naudingos žinios;
- Moralinis pasitenkinimas prisidedant prie svarbios misijos įgyvendinimo;
- Naujos pažintys ir kontaktai;
- Galimybė prisidėti prie socialiai atsakingos bendruomenės kūrimo.

DUK:**Ar reikės pasirašyti sutartį?**

Savanas su organizacija gali pasirašyti savanoriškos veiklos sutartį, kurioje aptariamos savanorio ir organizatoriaus atsakomybės, teisės, veiklos terminai ir kt. Organizacija nedengia savanorio patiriamų išlaidų.

Ar bus mokymai?

Tai priklauso nuo savanorystės pobūdžio. Žinoma, visada vyksta supažindinimas su darbo aplinka, įrankiais ir tai gali trukti apie 15 min. arba porą valandų. Be abejo, jeigu yra specialios informacijos trūkumas arba poreikis, bus atliekami mokymai. Organizacija yra suinteresuota turėti kompetentingus savanorius, todėl rengia mokymus įvairiomis temomis.

Ar yra keliami kvalifikaciniai reikalavimai?

Ne. Pati organizacija apsiima mokyti, paruošti savanorį numatytam darbui.

Dėmesio! Prieš pradėdant savanoriauti pravartu atsakyti sau į keletą svarbių pagrindinių klausimų, kurie padės apsispręsti, kur ir kokį savanorišką darbą norėtum dirbti:

- Ar aiškiai žinai, kokia savanoriška veikla norėtum užsiimti?
- Kokios problemos ar bendruomenės poreikiai tau labiausiai rūpi?
- Kiek laiko gali skirti savanoriškai veiklai?
- Ar nori dirbti vienas ar būti komandos dalimi?
- Ar per savanorišką veiklą nori įgyti kokių nors konkrečių įgūdžių, patirties?
- Ar savanoriaudamas gali panaudoti savo turimus įgūdžius?
- Kokių asmeninių poreikių sieksi patenkinti šia veikla?
- Ar nori sutikti naujų žmonių, rasti naujų draugų?
- O gal nori dirbti su konkrečia žmonių grupe (pvz.: vaikai, jaunimas, vyresnio amžiaus ar profesijų žmonės ir t. t...)?